

I dette forslag er Flade kirkegård ligesom gen- taget nogle gange ud over arealet.

3. præmie.

10.000 kr. som 3. præmie tildeltes Michael Sten Johnsen, Jens Th. Arnfeld, Svend Algreen og Jørn Topholm, København, for et forslag, hvor den vestlige del optages af en spredt gruppering af gravgårde, den centrale del af en slette og i øst af skovparti.

Indkøbt forslag.

Et forslag indsendt af landskabsarkitekt Claus Eskildsen og Erik Lagoni, Horslunde, indkøbtes for 5.000 kr. Dette forslag har samme hovedtanke, som det forslag af forfatterne, der indkøbtes ved konkurrencen i Esbjerg.

Desuden tildeltes et arbejde af arkitekt MAA Søren Bjerg, Brabrand, „omtale“.

Udstilling.

De indsendte forslag blev som tidligere nævnt udstillet i Ørnevejens skoles aula, hvor de fyldte ca. 260 l. m., her var de offentlig tilgængelige i en

uge efter bedømmelsens afslutning. Derefter udvalgte ca. 15 forslag incl. præmievinderne, som blev udstillet i Danske Arkitekters Landsforbunds bygning i København i en uge fra 15. til 19. februar. Endvidere blev der arrangeret et offentligt møde i København, hvor de to fagdommere arkitekt DAL Henrik Iversen og landskabsarkitekt MDL Jost Dahlerup fortalte om dommerarbejdet. En serie lysbilleder illustrerede det særprægede landskab og de vindende projekter samt et udvalg af de øvrige indsendte forslag. Af de to fagdommers udredning fremgik det, at man havde lagt afgørende vægt på *idékonkurrence*, derfor havde man ved bedømmelsen i første række udskudt alle traditionelle projekter.

Så er spørgsmålet, kom der noget nyt frem ved konkurrencen i Frederikshavn? Uden at have set den samlede udstilling i Frederikshavn, men kun udplukket i København, så vi må tro fagdommerne, at det var det fremmest, der er fundet frem. - Så er det meget lidt nyt, se blot tilbage til det forslag, der vandt konkurrence i Næstved for 22 år siden - det har næsten samme idé, som førstepræmieforlaget i Frederikshavn.

KIRKEGÅRDSKULTUR

LANDSLAGET FOR KIRKEGÅRDSKULTURS TIDSSKRIFT Af hortonom Axel Andersen.

718:05(481)

Norden har fået et nyt kirkegårdstidsskrift, „Kirkegårdskultur“, udgivet af Landslaget for kirkegårdskultur, hermed er det lykkedes for den norske forening at realisere et af sine mål.

Landslaget for kirkegårdskultur stiftedes i 1966. Den foreløbige bestyrelse havde udsendt indbydelser til kommuner, menighedsråd og enkeltpersoner. Af indbydelsen citerer vi:

„Der er mange utposter som står alene med kirkegårdsproblemer i vårt vidstrakte land. Disse vil det være en spesiell tilfredsstillelse å nå. Alle som direkte eller indirekte har med grav eller kirkegård

å gjøre, vil ha erfart at spørsmålene kan være av så alvorlig karakter at pålitelig og kyndig veiledning er påkrevd hvis resultat skal bli bra.

I kommunestyret må det tas stilling til kirkegårdssaker. Beslutningen kan ha betydning for slektledd framover. Ofte er hverken forslagsstiller eller de som behandler saken i andre instanser tilstrekkelig orientert og resultatet kan bli uheldige kirkegårdsforhold.

I Sverige og Danmark er det forlenget dannet foreninger til støtte for kirkegårdsinteresserte. Disse foreninger har fått bred og solid tilslutning. Kirkegårdene er omfattet med betydelig større forståelse og interesse i våre naboland enn tilfellet er i Norge.

Landslaget for kirkegårdskultur har som oppgave å fremme sansen og interessen for kirkegårdskulturen i Norge. Dette håper vi å oppnå ved å søke kontakt med enkeltpersoner, kommuner og institusjoner som antas å være interessert i kirkegårdsforhold.

Fig. 11. Forside og side 1 af Kirkegårdskultur.

Landslaget akter å sende ut tidsskrift og aktuelle publikasjoner, støtte foredrags- og ordskiftemøter, kurs og utstillinger og organisere felles utferder i inn- og utland“.

Stiftelse.

Stiftelsesmødet fandt sted i Oslo den 21. november 1966, der var da tilmeldt 184 medlemmer. Den første formand blev kirkegårdskonsulent Karen Reistad, som virkede til 1969, da parkchef Harald Stenset, Frederiksstad, blev valgt, og på årsmødet i 1970 afløstes han af kirkeværge Anders Kvam, Bergen.

Foreningsvirksomhed.

Om landslagets virksomhed kan berettes. I 1967 blev afholdt årsmøde i Drammen, i 1968 i Sarpsborg, 1969 i Trondheim og i 1970 i Bergen. På årsmøderne, der har strakt sig over 2–3 dage har man holdt foredrag, foretaget ekskursioner og på årsmødet i Sarpsborg havde man også en maskindemonstration. Udtil har landslaget stået som arrangør af en konference om kirkegårdsspørgsmål, den fandt sted i Hamar 28.–30. april 1968. I det nye blad gives der løfte om, at foredragene vil blive publiceret i bladet. Endvidere har man i efteråret 1970 afviklet 1-dagskurser fem steder i Sør- og Vestlandet.

»Kirkegårdskultur«.

Tidsskriftet „Kirkegårdskultur“ har nu set dagens lys. Som det tidligere er omtalt i „Vore Kirkegårde“ er der blevet ført forhandlinger om en fællesudgivelse af „Vore Kirkegårde“ af de to foreninger, men det er ikke blevet til noget. I stedet har Landslaget for kirkegårdskultur indledt et samarbejde med Det norske hageselskab, som udgiver et månedsblad „Norsk Hagetidend“, hvis redaktør er Dagfinn Tveito. Det er aftalt, at „Norsk Hagetidend“ i 4 numre om året bringer 8 sider særligt kirkegårdsstof. Særtryk af disse sider og i tillæg et nærmere antal sider af mere speciel karakter vil blive udsendt som særlig publikation med eget omslag, som overfor Landslagets medlemmer får karakteren af selvstændigt organ.

Formanden Anders Kvam siger: „Hvorvidt publikationen skal få form af årsskrift eller tidsskrift (mindst fire numre pr. år) beror på medlemsionelle og ekspeditions-mæssige forhold“.

Til tidsskriftet har man efter derom indgivet ansøgning fået bevilliget 5.000 kr. i tilskud fra Kirkeinteressen i Landslaget og på økonomiske, redak- og undervisningsdepartementet, til gengæld vil skriftet blive trykt i så stort oplag, at det kan tilsendes alle menighedsråd i landet.

Landslaget har nedsat et redaktionsudvalg bestående af fylkeshagearkitekt Oddlaug Brunvoll, Bodø, kirkegårds-konsulent Morten R. Grindaker, Oslo, og direktør Einar Hildrum, Oslo. Redaktør er førstnævnte, fylkeshagearkitekt Oddlaug Brunvoll, Bodø.

Det første nummer.

Første nummer af „Kirkegårdskultur“ er på 16 sider i formatet 24×17,5 cm og omslaget er et gråt karton. Første side er tospaltet, mens de øvrige har 3 spalter. Side 1–4 og 13–16 er nummererede, det er åbenbart de sider, som ovenfor er benævnt tillæg med speciel karakter, medens siderne 5–12 er unummerede og må være de sider, som „Norsk Hagetidend“ har haft som særligt stof. Om indholdet kan berettes:

Forord, af Anders Kvam, dateret 12. 10. 1970 på side 1, Kirkens syn på kremasjon, af biskop Per Juvkam, et foredrag holdt ved landsmødet i Bergen 9. september 1970, side 2–4. Biskopshavn urnelund i Bergen, en billedreportage af Anders Kvam, den unummerede side 5. Planløsning for en gravplass, af landskabsarkitekterne Knut Fosså og Sveinung Skjold, om et idéudkast til en ny kirkegård ved Hatlehol ca. 15 km fra Ålesund, unummerede sider 6–7. Askefellesgrav, af landskabsarkitekt Karen Reistad, unummereret side 8. Kirkegårdene i region- og generalsammenhæng, af førsteamanuensis Magne Bruun, et byplanmæssigt arbejde om kirkegårdenes placering, unummereret side 9–10. Aktuelt på kirkegårdene, af Karen Reistad, en estetik, kirkegårdskulturel artikel, unummereret side 11–12.

Herefter følger en usigneret artikel: Landslaget for kirkegårdskultur – en orientering, på side 13, giver som titlen siger en orientering om Landslaget, (hvorfra de historiske oplysninger til denne artikels indledning er hentet). Årsmødet 1970 i Landslaget for kirkegårdskultur, af Haakon F. Meyer, side 14. Kirkegårdskultur vinterstid, af kirkegårds-konsulent Morten Grindaker, side 15, og på side 16 finder vi: Vedtekter for Landslaget for kirkegårdskultur.

Norges kirkegårdskulturforening har med sit tidsskrift opnået to ting, indad et forbindelsesled til medlemmerne og udad dels kontakt til alle landets menighedsråd og til Norske Hageselskabs medlemmer.

Vi sender fra Danmark de bedste lykønskninger til det opnåede resultat med ønsket om det bedste samarbejde om det fælles formål, kirkegårdskulturen.